

Statenmededeling

Onderwerp

Afrikaanse Varkenspest stand van zaken

Datum

23 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4425402

PS: 4431411

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken rond Afrikaanse Varkenspest

Aanleiding

In België, in een gebied aan de Luxemburgs-Franse grens is de Afrikaanse Varkenspest (AVP) vastgesteld. Er zijn geen varkensbedrijven direct getroffen, wel overlijden in België wilde zwijnen aan de ziekte, alleen nog binnen het afgeschermd gebied. In Nederland controleert de NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) op het voorkomen van het virus en is het virus tot nu toe niet aangetroffen.

Met deze statenmededeling worden PS geïnformeerd over de stand van zaken en wordt tevens invulling gegeven aan twee toezeggingen uit het woordvoerdersoverleg Natuur en Milieu van 28 september 2018 over

1. de nulstand en
2. een terugkoppeling van het overleg in Den Haag op 28 september 2018 met de DG/Agro. Dit heeft een vervolg gekregen in een overleg met minister Schouten op 12 oktober 2018.

Bevoegdheid

GS zijn bevoegd gezag voor het faunabeheer.

Kernboodschap

1. *De uitbraak onder wilde zwijnen in Belgisch Luxemburg maakt het risico op uitbraak van AVP in Brabant niet groter.*

Een uitbraak van AVP in Brabant zou wel grote economische en maatschappelijke gevolgen hebben. Vandaar dat we ook inzetten op het voorkomen van een uitbraak. Daarnaast is de provincie het bevoegd gezag

voor het beheer van wilde zwijnen (jacht, populatiebeheer en schadebestrijding) waarbij we inmiddels duidelijke afspraken met LNV hebben gemaakt over aansprakelijkheid, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, die we in een tweetal bestuurlijke overleggen ook hebben vastgelegd. Algemeen ligt de verantwoordelijkheid bij uitbraak van een ziekte bij het ministerie van LNV. Economische schades worden betaald uit het Diergezondheidsfonds (DGF). De coördinatie van de uitvoering van het faunabeheer ligt bij de Faunabeheereenheid (FBE). De FBE hebben we gevraagd om versneld met een advies te komen.

Datum

23 oktober 2018

Documentnummer

GS : 4425402

PS : 4431411

2. De provincie neemt, samen met vele andere partners, preventieve maatregelen om een kans op uitbraak van AVP te verminderen

Gevoelsmatig is de dreiging wel toegenomen nu de AVP een sprong heeft gemaakt van Oost-Europa naar België. Vanuit [NVWA](#) en LNV zijn dan ook verschillende acties ingezet voor preventieve acties bij alle betrokken partijen.

De provincie heeft ook een aantal preventieve maatregelen ingezet: zo zijn borden geplaatst om reizigers uit besmette gebieden te informeren langs provinciale wegen, zijn ook gemeenten geattendeerd op de mogelijkheid van het plaatsen van borden langs gemeentelijke wegen en zijn provinciale erfbetreders van varkenshouderijen geïnformeerd. De terreinbeherende organisaties zijn verzocht bezoekers van hun terreinen te informeren en de jagers zijn door de Faunabeheereenheid en de KNJV gewezen op het nemen van de hygiënemaatregelen.

Met de ZLTO is afgestemd, ook over de adviezen richting varkensbedrijven met buiten lopende varkens. Vanuit LNV en de ZLTO is er geen advies om deze op te hokken, wel om te zorgen voor een goede afrastering.

Het wild zwijn is een beschermde inheemse diersoort. Buiten de leefgebieden Veluwe (Gld), Meinweg (Li) en Meerlebroek (Li) mogen ze worden bejaagd. In Noord-Brabant is het uitgangspunt hierbij nulstand. Dit is echter geen wettelijke verplichting.

Wij hebben ontheffing verleend voor alle methoden en middelen voor jacht die wettelijk zijn toegestaan, maar desondanks groeit de populatie buiten de leefgebieden. Aan de Faunabeheereenheid Noord-Brabant is daarom gevraagd versneld advies uit te brengen aan de provincie hoe de bejaging effectiever kan. Dit advies zal de komende weken worden afgerond door de deskundigencommissie wilde zwijnen en worden besproken in het bestuur van de FBE, waarna het advies aan de provincie zal worden voorgelegd. Aan de minister van LNV hebben wij verzocht in te zetten op het toestaan door het Ministerie van Justitie en Veiligheid van verruiming van het gebruik van de geluidsdemper waarvoor wij eveneens al ontheffing hebben verleend. De minister heeft in het overleg en haar kamerbrief van 12 oktober aangegeven dit te zullen doen. Verder heeft de minister besloten om uit oogpunt van preventie van Afrikaanse varkenspest via een tijdelijke regeling

de zgn. bewegingsjachtmethode in de genoemde vier provincie mogelijk te maken. Deze [regeling](#) is met ingang van 20 oktober 2018 van kracht. Anders dan de verboden drijfjacht worden bij deze jachtvorm met een beperkt aantal drijvers wilde zwijnen rustig in beweging gebracht en zo binnen het schootsveld gebracht van een eveneens beperkt aantal jagers. Deze methode is effectiever dan de huidige, onder voorwaarden toegestane, 1-op-1 drukjacht. In [de brief van minister Schouten van 15 oktober jl.](#) wordt ook antwoord gegeven op verschillende vragen over de inzet van extra preventieve maatregelen door het ministerie.

Datum

23 oktober 2018

Documentnummer

GS : 4425402

PS : 4431411

3. *De provincie heeft een basisorganisatie ingericht in deze preventiefase en is paraat om deze op te schalen bij een eventuele uitbraak van AVP.*

Informatie over preventie wordt breed uitgezet, er worden vragen van bijvoorbeeld gemeenten doorgespeeld naar de verantwoordelijke instanties en er zijn contacten gelegd met gemeenten, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, ZLTO, Faunabeheereenheid Noord-Brabant, KNJV, en terreinbeherende organisaties om te zorgen dat de preventieve maatregelen uitgevoerd worden en dat er gezorgd wordt dat de organisatie goed voorbereid is op een uitbraak. Daarnaast zijn er goede contacten met de andere provincies en LNV.

Consequenties

We hebben zoveel mogelijk preventief gedaan om een uitbraak van AVP in Brabant te voorkomen. We hopen samen met de partners genoeg te hebben gedaan om een uitbraak ook op lange termijn niet plaats te laten vinden, echter gezien het aantal besmettingen in Oost-Europa en andere regio's in de wereld, waaronder China, kunnen we niet uitsluiten dat een besmetting op termijn ook onze provincie zal bereiken. Op dat moment staat er een basisorganisatie en zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk belegd.

Europese en internationale zaken

Wanneer er sprake is van besmetting van in het wild levende zwijnen, dient Nederland een programma vast te stellen en uit te voeren dat gericht is op de uitroeiing van de ziekte. Dit is een Europese verplichting (artikel 16 AVP-richtlijn). Gegeven de verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij het Rijk verantwoordelijk is voor dierziektebestrijding en de provincies kunnen besluiten over het beheer van populaties van in het wild levende dieren, onder meer met het oog op de bescherming van veehouderijen tegen ernstige schade, is het van groot belang dat Rijk en provincies samen het programma vaststellen.

Communicatie

De communicatie over het beheer van wilde zwijnen is een verantwoordelijkheid van de provincie. Communicatie over het voorkomen en de verspreiding van dierziekten is een verantwoordelijkheid van LNV/NVWA. De provincie ondersteunt LNV/NVWA hierin. De laatste informatie is ook beschikbaar via www.brabant.nl

Vervolg

Wij zullen u op hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

23 oktober 2018

Documentnummer

GS : 4425402

PS : 4431411

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer A.Meulepas, ameulepas@brabant.nl, 0736812787

Opdrachtnemers: mevrouw A.L. Schoenmakers; alschoenmakers@brabant.nl; 073-6808662; de heer E.Wieman; ewieman@brabant.nl; 06-55686543.